

1 март — Зулфия таваллуд топган кун

Сокин ва улуғвор қиёфаси ҳали кўз олдимиздан кетмаган Ўзбекистон ҳалқ шоири Зулфия хоним нафақат муҳаббат бобида, балки ҳаётнинг ҳамма соҳасила садоқатли эди. Шоиранинг дегрез, яни пўлат қуловчи бўлган отаси билан уй бекаси — оқила онаси ўзаро ишонч, ҳурмат, асл ўзбекона қадариятлардан тиклаган оила боғини ўтган асрнинг 30-йиллари довуллари пайҳон этмоқча бошлаб, чинордек ўғлонларини илази билан қўпориб, хазон қиди. Аммо шундай вазиятда ҳам оиласининг маънан мустаҳкамлиги, барқарорлигини саклаб қолган отана Зулфияхонимдай шахсни тарбияладилар. Оиласининг орномуси тимсоли эканлиги, муқадаслиги, уни ҳар қандай вазиятда аср-авайлаш инсоний бурчлиги Зулфия шуурига эътиқод янглиғ ана шу оғир паллаларда сингиб кетган бўлса, эҳтимол.

Оиласага садоқат

ёхуд армонлардан тирик орзулар яратган шоира

1935 йилнинг 23 июл куни Ҳамид Олимжон билан Зулфиянинг никоҳ тўйи бўлиб ўтгач, тўрт фарзанди билан Жиззахдан келган Комила буви тўйнинг эртасига ёғли ва келинга бахт тираб, яна она юртига қайтишига шайланади.

Ҳеч кәёққа кетмайсизлар, — деб уларнинг йўлини тўсади Зулфия. — Ўглингиз қаерда бўлса, сизлар ҳам шу жойда бўласизлар.

Шундун килиб, янги келин-куёвга мўлжалланган бир хонали уйда етти жон яший бошладилар. Зулфия турмушининг илк кунидан оиласининг барча аъзолари баҳамжихат, бирга, кувонун ташвишларда ҳамнафас, елкашо бўлишини истади, шунга ўзи асос солди.

— Ўнинг парда билан ажратилган бир чеккаси бизнинг ётогимиз эди, — деб сўзлагандар. Зулфияхоним. — Ўша ерда бир кичинка стол ҳам бўларди. Эрта тоғдан кун ўйилгунча ижод билан банд бўлган Ҳамид Олимжон ижодатигандага: «Мана, энди сиз ижод килинг», — деб столнинг устини бўшатиб гуваҳ:

— 1937 йили Каримжон акам фожиали ҳалқ бўлганди, Ҳамид Олимжон узоқ сафарда эди. Телеграмма орқали кўнглил сўради, Тошкентга итифо келгач, тўғри ота-онамнинг олдиларига борди. Уларга таъзия билдириб, ўйга қайтар чоргимизда: «Сизлардан бир илтимосим бор эди. Агар хафа бўлмасаларин, Зулфия кора киймасин, чунки коп-кора киймда гўдакни багрига олмасин», деди. Ўша пайтда Ҳулкар эмасликни эди. Отам: «Майли, майли, киймасин. Энди юз йил кора кийганимизда ҳам ўйлумиз қайтиб келмайди», дегандилар. Яна бир сафар Ҳулкарни шошилик шифокорга олиб боришига тўғри келди. Ҳамид ака қизими кўтагранча қанот чиқарип угурун бўлиб боряпти. Шифокорга учрашиб, дори-даромон килингандан кейин: «Фарзанднинг ташвиши, дардини аритиш учун яшашнинг ўзи

ҳам қанчалар бахт ва катта масъулият эканлигини бугун хис этдим», деган эди.

— Турмуш қурганимизнинг дастлабки йиллари, — деб сўзлагандилар яна бир сухбатда Зулфияхоним.

— Ҳизмат юзасидан бир гурӯҳ ёзувчilar каториди мен ҳам Москвага

борадиган бўлдим. Мен ишхонадан тўғри темир йўл бекатига ўтадиган, жомадонимни эса Ҳамид ака ўша ерга элтиб берадиган бўлди. Бекатда ҳамма ҳам бўлган, поезд жўнайдиган вақт яқинлашти, аммо Ҳамид акадан дарак йўқ. «Ишиклиб, тинчликмикан?» — деб мен хавотирдаман. Шерикларим эса: «Сизнинг кетишингизни хоҳламаглати, шунинг учун жомадонингизни олиб келмайти», — деб кулишиди. Поеzd ўйидан хилди, хукумат тадбирни, бормасликнинг иложи йўқ, мен курку бўйин билан жўнайдиган кетдим. Алламаҳалда поезд хизматчиси: «Истроила Зулфия ким?» деб келиб кўнглима телеграмма топшириди.

Ўнда Ҳамид Олимжон трамвай йўлда бузилиб қолганилиги сабабли

худди шу йўналидаги поезд хизматчиси орқали жомадонни берibi юборишини маълум килганди.

Ишонч на садоқат билан бир-бирини кўллаб-куватлаб, чиройли

кечайтган турмушнинг бахтиёр сози ногоҳ «Ўлим ханжарига тегди-ю, синди». Йигирма ўшида бахт останасига қадам кўйган Зулфия

опла, — Ҳамид Олимжон вафотидан кейин мен шуни ўзимга мунособ кўрмай қолдим. Чунки шоира ўзувчиларнинг кўпчилиги эркаклар эди. Ана шундай пайтларда яям (Комила буви): «Нега таклиф кўлмадингиз? Ахир улар ўғлимнинг меҳмонлари-ку! У бўлганда келишарди», деб ўзлари баш бўлиб эски кадрдорнларни уйга чақириардилар. Ҳамма йигрилганда оплок рўмолларини ўраб тўрга чиқиб ўтирадиларда, чиройли фотика ўқиб чиқиб кетардилар. Ўзларини қанчалар ҳақиқат бўлмасин, мен уни «бева колди» деб қайтишига сира тилим бормайди. Зоро, ёдингизда бўлса, шоиранинг Ҳамид Олимжон вафотидан бир йил ҳам ўтмай ёзган «Баҳор келди сени сўроқлаб» шеъри:

**Хижронинг қалбимда,
созинг қўлимда,
Ҳәйтни куйлайман,
чекинар алам.
Тунлар тушимдасан,
кунлар ёдимда,
Мен ҳаёт эканман,
ҳаётсан сен ҳам,**

зулфияхоним топширилган бўлди, лекин устозимнинг бирон-бир бошқа куртингизни ҳайсиридан жиҳатини ўз ватанимиздан устун кўйиб гапириганин эшишмаганман. Шоира бутун ўтиқоди, садоқати, қалби билан ўз оиласидан бошланган она тупроқни севди, ундан илҳом, куч-куват, фахру ифтихор одди.

Зулфияхоним республикамизни

лоялтирида, шунингдек, бошқа мамлакатларда ижодкор, ўзбек халқининг муносаб вакили, арабоб сифатида жуда кўп ижодий сафарлар ва айнукларда катнашиди. Ибратли жиҳати шундаки, бу ишлар орасида фарзандлари Ҳулкар ва Омон қалбини оналик меҳр-муҳаббат билан тўлдиришга, «Ота бўлиб йўлга солишга, она бўлиб барғига босишига имкон тобиб яшади. Оқибатда «юрга ўғил ўстириган бир бадавлат бой бўлиб қолди».

Ҳамид Олимжонинг:

Кизим сиздай бўлсин сукли,
Ўглим бўлсин мендай
күш толега ёр,
— деган орзусининг рўёбини кўрмок, ўригидан ширин бўлган мағзиларга — кошу кўзлари, тўлкини сочлари Ҳамид Олимжонга ўхшаш ўғил ва бўю бастлари, кўзлари Зулфияхонимга тортган киз набираларга «аяхон» бўлиб юрмок наисбет этиди. Зулфияхоним келинлари Риояҳон Олимжоновони худди Комила буви каби яхши кўрди, хурмат килди.

Юртшомиз Зулфияхоним та-

валлудининг 80 йиллигига муносабати билан йўллаган табирди: «Ҳаёт Сизни ҳар доим ҳам алгани йўқ. Аслида, бу ёруғ дунёда айрилих ва хижрон авоби ҳамманинг ҳам бошида бор, доимо ғам-андуҳи матонат билан маҳа ётган, армонлардан тирик орзулар яратган, тодек бардоши билан садоқат ва вафо

рамзига айланган» Сиз каби ёйлар

жуда кам топилади», деган сатрлар

бор. Бу, аввало, шоиранинг ёрига,

оиласига, фарзандларига, ўзбек

аёли деган номга садоқатининг

зътирофи, деб ўйламиш. Зоро,

Республикамизда Зулфия номидаги

Давлат мукофоти таъсис этилиши

шидан мақсад ulgайб келаётган

иктидорли қизларни тақдирлаш,

рагбатлаширишгина эмас, балки

улар ҳам Зулфияхоним издошли

бўлиб камолга етиснлар, деган

култургу ният борлиги шубҳасиздир.

Муҳтарама УЛУФОВА,
Ўзбекистонда хизмат

кўрасатган маданият ходими

■ Қарор ва ижро

Истеъододларга бой маскан

Мамлакатимизда иётидорли ўғил-қизларни қўллаб-куватлашга алоҳида ўтибор қаратилмоқда. Чиноз туманидаги 14-болалар мусиқа ва санъат мактаби биносининг фойдаланишга топширилиши ҳам шу эзгу мақсадни амалга оширишга хизмат қилди.

Президентимизнинг 2008 йил 8 июляда кабул килинган «Болалар мусиқа ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мусахкамлаштирунга уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2010 йилларга мўжжалланган давлат дастури тўғрисида-ги қарорига асосан мактабда катта ҳажмадиги курилиш ва реконструкция ишлари барсаларди. Замоний қиёфа касб этган таълим масканни тумандаги ёнгур кўркм билан бинолар қаторидан жой олди. Мактаб милий ва замонавий чолгу асбоблари, ўкув жиҳозлари билан таъминланди.

Айни пайдату бу ерда олти ўшдан ўн тўрт ўшгача бўлган 375 нафар ўғил-қизларни таъминлантириш, скрипка, ўзбек халқ чолгу асбоблари, тасвирӣ ва амалий санъат, театр, хореография, аънавий ва эстрада кўшиклилиги каби йўналишлар бўйича малақали устоzlardan таълим олиши.

Билим масканимиз 2010 йилда ўзининг

50 йиллик юбилеини нишонлади, — дейди

директори Азиза Половона. — Йигирма беш йилдан бўён мазкур мактабга директорлик килимади. Бу ердан қанчадан-канча иштадодли ёшлар этиши чиқими дейсиз. Улар буғунги кунда турили билан масканларда фолиятини давом эттиришпайди. Давлатимиз раҳбарининг қарори билан куриб фойдаланнишга топширилган янги бинога 2011-2012 ўкув йилининг бошида кўчиб ўтдик. Бундан бизнинг ҳам, ўқувчиликримизнинг ҳам кайфияти чоғи. Чунки кеярда етариш шарт-шароит, ўтибор ва ғамхўрлик бўлса, ўша жойда ривожланиш бўлади. Давлат дастури асосида амалга оширилётган ишлар ёшларнинг миллий ва жаҳон мусиқаси, тасвирий санъатнинг юксак наумаларидан кенг баҳраманд булиши, бошланғич мусиқий таълим тизимини тубдан токомиллаштиришда мумкин аҳамият касб этмоқда. Буғунги кунда концерт залига ёғамиз, шунингдек, ҳар бир йўналиш бўйича якка тартиба машгулот ўтиш учун хоналар, ўкув куроллари ва мусиқи асбоблари етариши. Бу имкониятлар келажакда ўқувчиликримиз орасидан кўлпайд иштадод эгалари итишиб чиқишига хизмат қилиши, шубҳасиз.

Нарзулла МАҲАМОВ,
«Ishonch» мұхбари

Muassis:

O'zbekiston kasaba uyushmalar Federatsiyasi

Bosh muharrir:

Abduxoliq Abdurazzoqov

Tahrir hay'ati:

Normamat ALLAYOROV,

Muhammad Ali AHMEDOV,

Oksana BELAUSOVA,

Dovud MADIYEV

(Bosh muharrir o'rinosari),

Baxtiyor MAHMADALIYEV,

Sog'indiq NIYETULLAYEV,

Eson RAJABOV,

To'lqin TESHABOYEV,

Jahongir SHAROFBOYEV

(Mas'ul kotib),

Anvar YUNUSOV

Bo'limalar:

Kasaba uyushmalar hayoti

256-87-63

Huquq va xalqaro hayot

256-03-90

Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat

256-87-74